

OPPLÆRINGSPLAN

FOR

KONTROLLØR AV HÅNDDREVNE KRANER (MANUELLE TALJER)

G10 - Manuelle taljer – teori og praksis modul O-G10

(Hånddrevne kraner: Jekketaljer, klokketaljer
og andre hånddrevne løfteinnretninger)

(erstatte tidligere fagplan F-3020)

24 timers kurs

Forord

Denne opplæringsplanen gjelder for modul O-G10 Kontroll av Manuelle taljer.
Opplæringsplanen er en revisjon av tidligere fagplan F-3020.

Opplæringsplanen beskriver et minimum av kunnskaper og ferdigheter som kreves for å kontrollere manuelle taljer i henhold til Forskrift om administrative ordninger på arbeidsmiljølovens område §§ 8-6 og 8-7, Samt Forskrift om utførelse av arbeid kapittel 13.

KAPITTEL 1. Generell informasjon

OPPLÆRINGSPLAN FOR KURS I KONTROLL AV MANUELLE TALJER

KURSETS VARIGHET:	24 timer teori og praksis
OPPTAKSVILKÅR:	Minimum 18 år ved kursets begynnelse
FORMÅL MED OPPLÆRINGEN:	Hensikten med kurset er å gi teoretisk og praktisk opplæring til personer som ønsker å avlegge teoretisk og praktisk prøve for kontrollgruppe G10 Manuelle taljer. Etter endt kurs med bestått teoretisk og praktisk prøve, og dokumentert tilstrekkelig relevant praksis, kan deltakerne etter søknad til et anerkjent landsdekkende register, få utstedt kontrollørbevis for den kontrollgruppe det er gjennomført og bestått prøve på.

FAG- OG TIMEFORDELING:

Teori – 9 timer

- Lover, forskrifter, standarder
- Oppbygging, sertifisering, merking, kontroll og kasseringsregler
- Kontrollprosedyrer
- Ståltau
- Kabelarkjetting
- Utfylling av sertifikater
- Bruk av instruksjonsbøker
- Eksamen - teoretisk prøve

Praksis – 15 timer

- Praktiske øvelser i demontering, sammensetting, kontroll og kontrollprosedyrer på forskjellig typer manuelle taljer med og uten overlastsikring
- Praktisk bruk av instruksjonsbøker
- Praktisk bruk av sjekklister
- Utfylling av kontrollrapporter
- Eksamen - praktisk prøve

KRAV TIL OPPLÆRINGSSTEDER: Kranførerskoler, offentlige og private skoler og bedrifter som benytter godkjent instruktør.

KRAV TIL INSTRUKTØR: Instruktøren skal godkjennes av Kompetansesenteret for Arbeidsutstyr (KOSAR)

KAPITTEL 2. Målsettinger

HOVEDMÅL:

Etter endt kurs skal eleven gjennomføre en teoretisk og en praktisk prøve for å vise at han/hun har tilstrekkelige kunnskaper om lover, forskrifter, standarder, oppbygging, sertifisering, merking, kontroll og kasseringsregler for forskjellige typer manuelle taljer, samt kontrollprosedyrer og utfylling av sertifikater og kontrollrapporter. Etter endt kurs skal eleven selvstendig kunne gjennomføre en sakkyndig periodisk kontroll.

DELMÅL:

Deltakerne skal kunne:

- Gjøre rede for hvilke lover, forskrifter og veiledninger som gjelder og innholdet i disse
- Gjøre rede for hvilke standarder som gjelder og innholdet i disse
- Forklare oppbygging og konstruksjonsprinsipper for ulike typer manuelle taljer
- Gjøre rede for ulike typer skader, deformasjoner og oppfølging etter kontroll
- Forklare riktige kontrollprosedyrer for ulike manuelle taljer
- Forklare kasseringskriterier for ulike typer manuelle taljer
- Forklare riktig utfylling av sertifikater og kontrollbok/-kort
- Gjøre rede for oppbygging av instruksjonsbøker
- Sjekke instruksjonsbok mot aktuell type manuell taljer
- Gjennomføre korrekte lastprøver
- Demontere og sette sammen ulike typer manuelle taljer
- Måle slitasjegrenser på kjetting, kroker, bremseskiver, sperrehjul, lagerforinger og oppheng og lastkrok
- Forklare riktig treing av kjetting i taljer

KAPITTEL 3. Emneliste

TEORETISK DEL

Leksjon	Emne	Antall timer	Merknader
1	Innledning	1	Ulike typer manuelle taljer
2	Lover / forskrifter / standarder	1	<ul style="list-style-type: none"> • Arbeidsmiljøloven • Maskinforskriften best. nr. 522 • Forskrift om utførelse av arbeid best. nr. 703 • Forskrift om administrative ordninger best. nr. 706 • Aktuelle NS-EN og ISO standarder for: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Ståltau ▪ Kjetting ▪ Manuelle taljer
3	Komponentlære	3	<ul style="list-style-type: none"> • Oppbygging • Sertifisering • Merking • Kontroll • Kasseringsregler
4	Sertifisering/kontroll	1	<p>Gjennomgang av:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prosedyrer • Sjekklister • Sertifikater • Samsvarserklæringer • Instruksjonsbøker
5	Øvingsoppgaver	1	Oppgaver som løses i grupper
6	Eksamen	2	Todelt teoretisk prøve. En uten hjelpemidler og en med hjelpemidler. (totalt 30 - 50 spørsmål)
	Sum	9	

PRAKTISK DEL:

Leksjon	Emne	Antall timer	Merknader
1	Praktisk kontroll	8	Praktiske øvelser i: <ul style="list-style-type: none"> • Demontering • Sammensetting • Kontroll på forskjellig typer manuelle taljer med og uten overlastsikring
2	Prosedyrer og sjekklister	1	<ul style="list-style-type: none"> • Praktisk gjennomgang av kontrollprosedyrer • Sjekklister
3	Instruksjonsbøker	1	Praktisk bruk
4	Rapporter	2	Øvelse i utfylling av rapporter etter utført kontroll
9	Eksamen	3	Praktisk prøve i kontroll
Sum		15	

KAPITTEL 4. Arbeidsmåter

Sakkyndige virksomheter utfører et arbeid som er av stor betydning for sikkerheten ved bruk av manuelle taljer. Det er sakkyndig virksomhets ansvar at manuelle taljer kontrollert så grundig at skader og feil blir oppdaget i tide. Dårlig kontroll kan få store konsekvenser og føre til alvorlige skader og ulykker.

Positive holdninger til korrekt utførelse av arbeidet er viktig under opplæringen.

Undervisningen må gis så realistisk som mulig, slik at deltakerne ser sammenhengen mellom undervisningsopplegg / -materiell og daglig og periodisk kontrollarbeid.

Deltakerne bør i tillegg til gruppearbeid også arbeide selvstendig med øvingsoppgavene.

KAPITTEL 5. Vurdering

Kurset avsluttes med en todelt skriftlig prøve som skal sikre at kandidaten har tilstrekkelige, ajourførte kunnskaper om fagstoffet.

Teoretisk prøve uten hjelpemidler omfatter: (1 time)

- Merking
- Konstruksjon og virkemåte
- Lover, forskrifter og standarder
- Prosedyrer
- Dokumentasjon
- Kasseringskriterier

Teoretisk prøve med hjelpemidler omfatter: (1 time)

- Finne kasseringskriterier for en rekke komponenter i ulike taljer ved hjelp av instruksjonsbøker

Praktisk prøve med hjelpemidler omfatter: (3 timer)

- Kontroll av 1 håndtalje med utfylling av rapport

Det brukes karakterskala: "Bestått"/"Ikke bestått".

Eksamensprøver skal gjennomføres av Kompetansesenter for Arbeidsutstyr (KOSAR)

Etter endt kurs med bestått teoretisk og praktisk prøve og dokumentert tilstrekkelig relevant praksis i henhold til godkjente retningslinjer, kan deltakerne etter søknad til anerkjent landsdekkende register, få utstedt kontrollørbevis for den kontrollgruppe det er gjennomført og bestått prøve for.

KAPITTEL 6 Hjelpemidler – Undervisningsmaterieell og -utstyr

MAKS ANTALL ELEVER: 12 stk.

KRAV TIL UNDERVISNINGSROM: Teoretisk undervisning

- Tavle (whiteboard)
- Flippover
- Lerret
- Overhead- /videoprojektor.

Praktisk undervisning

- Arbeidsbenker
- Godt arbeidslys
- Opphengningsmuligheter

TEKNISK UTSTYR:

Verneutstyr	<ul style="list-style-type: none"> • Vernesko • Hansker • Kjeledress
Teknisk utstyr	<ul style="list-style-type: none"> • Nødvendig håndverktøy • Dynamometer • Prøvejigg/kran og prøvelodder • Målebånd og skyvelær • Nødvendig løfteredskap (Stropper/sjakler)
Dokumentasjon	<ul style="list-style-type: none"> • Nødvendige sertifikater • Samsvarserklæringer • Instruksjonsbøker • Årsrapporter/kontrollbøker/kontrollkort • Prosedyrer • Sjekklistor
Kranmaterieell	<ul style="list-style-type: none"> • 3 stk. ulike typer kjetting jekketaljer • 3 stk. ulike typer kjetting klokketaljer • 2 stk kjede jekketaljer • 2 stk ståltau jekketaljer